

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társzerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A lelkiismeret fórumánál.

A világ egyik legrégebbi katolikus országában emésztő harc dúl az állam és az egyház között. A harcot az állam kezdte a szétválasztási törvény megalkotásával, s a pápa és a francia katolikus egyház kénytelenek voltak felvenni a következményeiben kiszámíthatatlan küzdelmet. Lelkiismeretbe vágó kötelességük nem engedhette meg nekik az engedékenységset, mely ez esetben a legsúlyosabb bűnös lett volna.

A liberális sajtó mindenütt a világon, így nálunk is keserű szavakkal tör palcát a pápa felett, őt teszi felelőssé a teljes erővel kitört háborúság következményeiért, gőgről, a papi uralom megtartásáért síkra szállott törekvésekről vádolja őt, mig a francia kormányt és törvényhozást a ma született bárány ártatlanságában mutatja be. Azokról a mélyreható lelkiismereti okokról, melyek a római szentszéket elhatározásában vezették, a liberális sajtó nem akar tudomást venni.

A szétválasztási törvény alapelve gyanánt mondja ki, hogy az állam semminő kultuszt, vallásfelekezetet, egyházat nem támogat. Hát ez ugyan sem nem jogos, sem nem igazságos, sem nem okos elv, de a helyzet kényszerűségének hatása

alatt megtűrhető, összes következményeivel együtt. De a szétválasztási törvény tovább megy, megalakít egy *tervezetet*, és elrendeli, hogy minden kultuszköztség, mely az állam részéről törvényes elismerésre számot tart, ezen *tervezet* szerint köteles meglakulni. Tehát a katolikus, protestans, zsidó és minden néven nevezendő vallások *egy* kaptafára húzzák rá a kultuszszervezetüket, ha el akarják nyerni az állami elismerést.

Van pedig ebben a famózus tervezetben egy paragrafus, mely szerint elégséges valamely kultuszköztség törvényes elismeréséhez az, ha bizonyos számú ember összeáll és kijelenti, hogy ők katolikus, vagy protestans, vagy másféle kultuszközséget akarnak alkotni. A kormány egy ilyen kijelentés után fel van jogosítva az illető társaságnak, melyhez 100 ember, de sőt kevesebb is elegendő, átadni a templomot, plébánia lakot, minden egyházi vagyont.

Nyilvánvaló, hogy a szétválasztási törvénynek ez a rendelkezése a vallási schizmának és a vallások belső békéjéért fenyegető meghasonlásnak a csiráját rejti magában. Hiszen csak keletkezzék valamiféle neheztelés a papság és a világi hívek, vagy a püspök és papjai között, vagy pedig csak jusson eszébe néhány

embernek püspök és papok nélkül kultuszközséget szervezni, megtehetik, a törvény nekik erre felhatalmazást ad, oltalomban és az egyházi vagyonban is részesítheti őket.

Hát ki nem látja, hogy a kultuszközségek szervezésének ez a módja és lehetősége, a mint egyfelől szakadásoknak az okozóvá válhatik, úgy másrészt homlokegyenest ellenkezik a katolikus egyház isteni szervezetével, hierarchiájával. Püspök és papság nélkül *katholikus* hitköztség, non sens. S azért a pápáról ne is beszéljünk, midőn arról van szó, hogy katolikus szempontból elfogadható-e a szétválasztási törvénynek a kultuszközségek szervezésére vonatkozó rendelkezése, bátran mondhatjuk, hogy nem csak a pápa nem fogadhat el egy ilyen szervezési módozatot, hanem azt katolikus hittel bíró ember egyáltalában el nem fogadhatja.

A francia kormány is kénytelen volt ezt belátni, s azért olyan javaslatot tett a püspöki karnak, hogy helyezkedjék az 1881-iki egyesületi törvény álláspontjára. Ezen törvény szerint, az állam által el nem ismert magán egyesületek működéséhez elégséges az, ha az ilyen egyesületek a kerületi előljáró, a praefektusnál bejelentik, hogy megkezdik a működé-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Zarándok-út a Szentföldre.

A szeretet közelségében. — Sz. Jeromos Bethlehemből. — Sz. Paula és Sz. Eustochium sírjai. — Bethszúra mezői. — A pásztorok földje. — Poetikus napi program. — Ain-Karim. — Bájós tájkép. — Zakariás házában helyén. — A Visitatio kápolnája. — Magnificat. — Látogatás a Sion-növényeknél. — Ratisbonne. — A halál apotheozisa. — A béke ölen.

Bethlehem a szeretet tápláló forrása. Szívünk mindig felmelegszik, valahányszor az isteni bölcsesség és szeretet nagy csodájának, Krisztus születésének színhelyére gondolunk. Hát még, ha ott állunk a születési barlang megszentelt rögén, mely felett a napkeleti bölcseket vezető csillag virrasztott és az anyagi karok éneke zendült meg, nem kell-e öröm és boldogságtól olvadoznia szívünknek, melyet az isteni szeretet emlékeinek ilyen nagy közelségébe hoztunk?

Es mégis idegeneknek éreztük magunkat ezen a nekünk annyira drága és kedves emlékü helyen. A születési barlang egyetlen oltárán katolikus papok nem misézhetnek, a görög keletiek innét is kiszorítottak minket, papjaink ha misézni akarnak, kénytelenek a szemközt levő barlangfülkébe menni, melyet már csak tágabb

értelemben mondhatunk a születési barlanghoz tartozónak. Ez az úgynevezett jászol-kápolna, a hol a hagyomány szerint a gyermek Jézus jászola állott, midőn a napkeleti bölcsek bemutatták neki imádó hódolatukat.

Ne felejtjük el, hogy földalatt vagyunk, felettünk templomok és kolostorok zárják körül az egész nagy teret, melynek földalatti folyosóin járkalunk. A már említett kápolnákon kívül a kegyelet még más emlékezetes helyeket is tartogat számunkra. Itt van a bethlehemi kisdedekek kápolnája, állítólag azon a helyen, a hova Heródes emberei elől a gyermekeiket menteni akaró anyák menekültek. A gyilkosok töre azonban ide is követte őket.

A keresztény ó-kornak nagy hírű tudósa és egyházatyája Sz. Jeromos, 383 körül elhagyva Rómát, a Szentföldre zarándokolt és miután felkereste a zsidó tudósokat és intézeteket, a kiktől a zsidó nyelvből oktatásokat vett, megtelepedett az Úr születés helyének közelében, s itt dolgozott fáradhatatlanul az ó-szövetségi Szentírásnak a fordításán. Itt is fejezte be késő agykorban életét, 420-ban. A cella, melyben lakott és meghalt, most mint Sz. Jeromos kápolnája szintén a tisztelet tárgya ebben a földalatti barlang-labirinthban.

Nem messze ettől a kápolnától van a nagy szent sírja, ezzel szemközt Sz. Paula és leányának, Sz. Eustochiumnak sírjai, a kik a Rómában nagy tiszteletnek örvendett egyházatyával együtt zarándokoltak el a Szentföldre, s ugyancsak Bethlehemből megtelepedve, ott szerzetesnők számára kolostorokat alapítottak. Ezek a sírhelemek is kápolnákká vannak átalakítva.

A Ferenc-rendieknek megreggelizve, ajtossági cikkeket vásároltunk be, s azután a város egyik magasán fekvő, szabad kilátást nyújtó pontját kerestük fel, a honnét széttekintettünk a bájosan szép tájon. Lejtős térség, melyen gyümölcsfák virulnak, azután termékeny róna húzódik el a szemmel mérhető távolság határai között. Dúsan sarjad itt a fű minden hanton, s gabonatermés idején kövér kalászokat lengethet itt a tengertől jövő langyos, meleg szellő. Bethlehemből, a »kenyér házában« kincses bányája ez a gyönyörű rónaság.

A bibliai Bethszúra ez, melynek mezőin terült el Booz földje, a hol a moabita Ruth kalászokat szedett. A választott nép történetének egyik legkedvesebb idillje folyt le ezen a földön, melybe már a természet is a költészet ihletét lehelt be. De megihlette ezt a földet az Isten igéje is. Csendes éjszakán nyájuk mellett vir-

süket. A katolikus egyház tehát ezen javaslat szerint, mint magán egyesület létezhetett és működhetett volna Franciaországban.

A püspöki kar a pápa utasítására, ehhez sem járult hozzá. Ki merne szentesíteni egy olyan elvet, kezdeményezni egy olyan eljárást, melynek értelmében az egész istenitizsület és az egész lelkipásztorkodás attól tétetik függővé, vajjon a prefektus a funkciók bejelentését tudomásul veszi-e, vagy sem? Az egyház tanítása és istenitizsülete nyilvános, arról minden ember és az állam is tudomást szerezhet, el is küldheti az állam az ő praefektusát a templomba, a keresztelések, temetések, esküvőkre, de azt követelni, hogy a kultusz gyakorlásához az állami közeg engedélye legyen szükséges, ez a lelkiismereti szabadságnak legcudarabb megsértése.

A kultusz szabad gyakorlásának gátlása mindig és mindenütt a legkegyetlenebb lelkiismereti zsarnokságra és elke-seredett kulturharcra vezetett.

A francia kulturharc kimenetelére nézve jóslatokba nem bocsátkozunk, de az már most is tisztán áll a világ előtt, hogy ezt a nehéz harcot rákényszerítették az egyházra, s a pápa és a püspökök a lelkiismeret szent és sérthetetlen fóruma előtt állanak, midőn az egyház jogaiért bár vérző szívvel, de rendíthetetlen kötelességgel küzdenek.

Néppárti képviselők a felvidékért.

A földművelésügyi tárca költségvetésének tárgyalása alatt a néppárt képviselői szembetűnő bizonyosságát adták annak, hogy a Felvidék gazdasági szükségletei iránt élénk érdeklődéssel bírnak. Szmercsányi György, vágbesztercei képviselő az ország keleti részeiben, a ruthének között folyó segélyakciónak a tótok lakta Felvidékre való kiterjesztését sürgette. Bresztyenszky Kálmán, a privigyei kerület képviselője pedig a Felvidék állattenyésztésére vonatkozólag hangoztatott nagyon méltányos kívánságokat. A földművelésügyi miniszter mindkét irányban megnyugtató kijelentéseket tett.

rasztó pásztoroknak itt hirdette meg az angyal a világ Megváltójának születését. Mintha a szent éj csillagsugáros szelid derűje mosolyogna még most is a pázsitos mezőkön.

Szemünk gyönyörrel, szívünk boldogságos örömmel télt el, a míg az Úr születés helyének ezt a szépséges tájékat szemlélgettük. Isten hozadót mondván a kedves helynek összeszedtük holminkat, s a deli nap perzselő hevénél záporában visszatértünk Jeruzsálembe. A délutáni szabad órákat zarándoktársaink látogatására használtuk fel. Társaságunk azon tagjaira nézve, a kik a poézis szépségeiben is gyönyörködni szeretnek, a negyedik nap programja volt a legérdekesebb. Ezt vezetőségünk úgy állapította meg, hogy délelőtt Ain-Karimra rándulunk ki, délután pedig neki vágunk Jordán-völgyi utunknak.

Ain-Karim, ker. Sz. János születés helye, itt laktak állandóan a nagy proféta szülei, Zakariás és Erzsébet. Az evangélium egyszerűen csak „Júda városáról” beszél, midőn Zakariás lakóhelyét említi. „Fölkelvén Mária ama napokban, sietve méne a hegyes tartományba, Júda városába. Es beméne Zakariás házába és köszönté Erzsébetet”. Így ír Sz. Lukács. Már ez a néhány szó is a keresztény élet művészetének egyik költői lendületű, gyönyörű epizódja. A Megváltó

Gazdák nagyhete és az önálló vámterület.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. h. 8-án tartotta évi rendes közgyűlését. Ez alkalommal az elnökség is rendes szokás szerint újra választatik. Az egyesület igazgató választmánya az elnök kijelölésére hivatott bizottságba Mérey Lajos országos képviselőt is beválasztotta, a ki azonban erről a tisztségről lemondott, s egyúttal lemondásáról az egyesület tagjait a következő levél kíséretében értesítette:

„Az O. M. G. E. tisztelt igazgató választmánya engem azon megtiszteltetésben részesített, hogy az elnökség kijelölésére hivatott bizottságnak tagjává választott.

Közvetlenül ezen megválasztás előtt azon óhajomnak adtam a választmányi ülésen nyílt kifejezést, hogy az ország önálló berendezkedésének, a teljes gazdasági függetlenségnek hívei az elnökségben képviselőre tarthatnak igényt, s nehogy az egyletnek mindazon tagjai, akik az ország gazdasági önállóságának és függetlenségének, az önálló vámterületnek, banknak, stb. hívei, célzatosságot lássanak abban, hogy az O. M. G. E.-nek egész elnöksége e kérdésben az ország közvéleményének többségével ellentétbe helyezkedik. — legalább egy tagot az elnökségben az önálló gazdasági berendezkedés hívei közül jelölendők és megválasztandónak kívántam.

A kijelölő bizottságnak tárgyalásai folyamán hivatalos alakban értesültem, hogy a jelölés kérdésében az egész elnökség egyetemlegeséget vállalt. Ezáltal nemcsak lehetetlenné vált, hogy kívánságunknak elég tétessék, hanem azon félszeg helyzetbe kerültem, hogy ilyen fontos elvi kérdésben személyeskedőnek látszassam. Maguk a kijelölendők pedig ki voltak téve annak, hogy ne jelöltesenek egyhangulag. Kívánságomnak mellőzése az én szememben kétség-telenül és világosan azt jelenti, hogy az O. M. G. E. igen tisztelt elnöksége továbbra is szembe helyezkedik az ország közvéleményének többségével és továbbra is az ország gazdasági önállósága és függetlensége ellen küzdők központja gyanánt akarja szerepeltetni azt az O. M. G. E.-t, melynek tagjai között jelentékeny számmal vannak olyanok, akik velem együtt magában az O. M. G. E.-ben nemcsak az ellenkező iránynak álláspontján vannak, hanem az önálló vámterület elleni támadást már a kassai országos gazdaságkongresszuson megtöriők sikerült. Mindezekre való tekintettel a kijelölő bizottsági tagságról lemondani kényszerültem és reményem, hogy eljárásomat helyeselni fogják mindazon tisztelt tagtársaim, akik a jelenlegi kormányának az önálló vámterületnek és az új politikai rendszernek őszinte hívei.”

Ez a férfias nyilatkozat az eljárás a jövőre nézve, reméljük, nem téveszti el hatását. Már a boldogult gróf Károlyi Sándor is kijelentette, hogy a közös vámterület nem lehet a gazdaközönség dogmája, nem lehet merev álláspont, melylyel

szemben a gazdasági önállóságra való törekvésnek létjoga nem volna. S ha egyszer szabad, sőt tekintve az ország közvéleményének hangulatát, kell is az önálló vámterületre törekedni, akkor a legméltányosabb és legjogosabb az a kívánság, hogy ez az irány és törekvés az O. M. G. E. elnökségében is képviselve legyen.

Részünkről csak helyeselni tudjuk Mérey fellépését és kívánjuk, folytassa agitációját mindaddig, a míg sikert nem ér el. Ez pedig már sokkal közelebb van, mint a hogy a vámközönség javíthatatlan hívei gondolják.

Földbérli szövetkezetek.

Napjainkban a gazdasági élet ura a nagy tőke. Ez rendelkezik a föld termése, az ipar gyártmánya fölött. Övé az emberi szorgalom szerzte haszon és élvezet aránytalanul nagy része. Mint a tenger százkaru szörnye mindent magához ragad s ezer életet öl, hogy egymaga élhessen.

De a nagy tőke igazságtalan előnye csak kevés szerencsés kéznek jutnak osztályrésül. A nép óriási többsége nem elhelyezett pénzének fáradság nélkül nyert kamataiból, hanem lélekölő szellemi munkából vagy két kezének verejtékéből él. S nem bőségben és kényelemben, hanem keserű gondokkal küzdve.

A kis individuumok nagy sokaságának a nagy tőkével folyó harcban legjobb fegyvere minden téren a szövetkezés. Össze hozza a filléretet, egyesíti az apró emberi erőket. Porszemekből hegyesücsöket alkot, cseppekből tengert hoz létre. E hegyek megingathatatlanok, e tenger dacol a nagy tőke uralmával.

Hála népünk öntudatra kelésének, a szövetkezés eszméje hódít nálunk is. S a hol megértik célját és befogadásra talál, ott meghozza áldásos gyümölcsét.

Eddig legkevésbé tudott vele megbarátkozni, bár legnagyobb szüksége van rá, a földművelő osztály. A hitel- és fogyasztási szövetkezetek, az értékesítő szövetkezetek évek óta nagy számban találhatók. De a föld birtokba vétele s közös megmunkálása csak ujabban kezd tért foglalni a gazdasági életben. Csak néhány példa jelzi a fejlődő törekvést.

Biharban a püspöki uradalomhoz tartozó Kézd pusztá a püspök jóindulata s a mezőgazdai népek önműködő munkája folytán a kisgazdák szövetkezeti bérletébe került.

Hasonló mozgalmat indítottak Vas megye gazdái.

Egerben a szekes káptalan egy 7300 holdas

leteket is szélesen terpeszkedő bokrok lombja borítja.

Közmegegyezés szerint ennél szebb helyet egész Palaestínában nem találunk. Szinte csodálkozánk, ha nem jönnének ki ide nyaralni azok az európaiak, a kiket élethivatásuk Jeruzsálemben lakni kényszerít. De kijönnek és a Ferenc-rendiek hatalmas, várszerű kolostorában, melyhez tágas záradokház van kapcsolva, otthonosan érezhetik magukat. A talaj termékenységevel versenyez a lakosság szorgalma, de meglátszik a földművelésben a vízbőség áldása is, melyet Jeruzsálem számára is nagyszerűen ki lehetne használni, ha volna hozzá vállalkozási kedv. Mintegy 2500 lelket számlál a kies hely, ezek között van 350 katolikus, 50 görög keleti, a többi mohamedán.

Mindenekelőtt a Ferenc-rendiek kolostoránál állapodtunk meg. Magas fal veszi körül az egész épületet, a templommal és záradokházzal együtt. Az épület egyes részei között fekvő udvarokat ciprusokkal ültették be, s így az egész nagy telep egy benépesített ligethez hasonlít. A három hajóból álló szép templom a hagyomány szerint Zakariás házának helyén épült. Pazar díszrel, pompával nem díszkedhetik, de minden egyszerűség mellett is kellemes benyomást tesz a szemlélőre, s minden zegen-zugon élőmlő tisz-

birtokát igyekeznek a földműves nép Darányi Ignác földművelési miniszter közbenjárásával közös bérletbe venni. A 300 bérlő szabályszerű szövetkezetet alkotott, a bérlet kezdete előtt négy évvel heti 3 korona tagdíjjal. Mire az első bérrészlet esedékes lesz s a föld munkálása befektetést fog kívánni, minden tag 600 koronával rendelkezik, 400 koronából haszonbért fizet fél évre s főszerelést vesz, s 200 korona a szövetkezeti alapnak jut. A szövetkezet kiterjeszti működését a beltérjes gazdálkodás minden ágára, még a konyhakertészetre is, melyet nálunk a bolgár nép oly jövedelmezőleg űz.

Megyénkben illetve vidékünkön csak elvétve hallunk hirt arról, hogy valamely község gazdái kisebb-nagyobb földbirtokot közösen bérbe vettek, mint pl. Pogrányban, Szolcsányban stb.

Midőn örömmel üdvözljük az uttörés munkáját e téren, nem hagyhatjuk említés nélkül, mily szükséges az ily vállalkozásokat a szabályszerű szövetkezetek működési körébe vonni, s mily nagy hasznára válnék ez szinylő gazdasági életünknek.

Az tagadhatlan, hogy népünk első sorban földművelésre van utalva. Ez a legfőbb kenyérforrása. A kisebb földbirtok nagy részben elvesztett. A nagyobbak nem jövedelmeznek úgy, hogy az alkalmazott munkásnép megelégedett életnek részese legyen. A tulajdonos saját részéről jobbnak látja bérbe adni.

Sok helyen meg van a jó akarat a nagy birtokot az arra hivatott községi földművelő nép kezelésébe átengedni. De nagy akadály az, hogy az a néhány vállalkozó, ki erre jelentkezik, nem nyújt elegendő biztosítékot a haszonbér lelkiismeretes és pontos fizetéséhez. Ennek a következménye, hogy a bérelhető földek is oly kézbe kerülnek, mely legkevésbé méltó reá. Földművelő népünk pedig vagy e méltatlan kéz eszköze, bérese, vagy kivándorol hazájából.

Ezen a bajon akar segíteni a szövetkezés. Nem néhány ember vállalkozása, hanem 100—300 embernek életképes egyesületté tömörülése az a községben és környékén. Alapszabályszerű és megbízható egységnek által képviselt és ellenőrzött vezetés alatt áll. Testület az, mely megbízhatósággal bír, vagyonnal rendelkezik s az idegen magán tőkével kiállja a versenyt. Ily bérlővel szemben a nagybirtokos nem támaszthat aggodalmat, hanem szívesen reabizhatja földjét. Népméltó dolgot cselekszik s önmaga is jobban jár.

Nagyobb bért fizethet az ily szövetkezet, mint a magános bérlő, vagy néhány ember. Mert ez együtt jár a szövetkezeti kezeléssel. A szövet-

kozásban rejlő nagy haszon biztosítja azt számára.

Ettől eltekintve, rendkívül hasznos a szövetkezeti földbirtok a földművelő népre.

Első sorban visszajut azon foglalkozáshoz, mely életeleme, mint a madárnak a levegő, halnak a víz.

S nemcsak a jobb módúak, kik nagyobb pénzüsszeggel rendelkeznek, jutnak földhöz, hanem a szegényebbek is, kik csak két kezük erejét mondhatják vagyonuknak. A kis szövetkezeti tagdíj lehetővé teszi a kicsinyek részvételét, s biztosítja az arányos jövedelmet.

Nagy előny, hogy az ily szövetkezet eleendő tőkével rendelkezik az intenzívebb műveléshez s módjában áll így mennél több hasznot kihozni a földből.

Mint hogy a szövetkezeti tagok sokan vannak, a gazdaság minden jövedelmező üzeme bevonható a működési körbe, s ezek mindmegennyi jövedelmi források.

A szövetkezet állandó testület lévén, hosszabb időkre is köthet biztos szerződést, s ez idő keretén mindazon befektetést eszközölheti, mit a sok év jövedelme kamatostul megfizet.

Az ily szövetkezetekben minden egyes tag hozzájárulásával arányban egyenlően űr, önmagának dolgozik. A szorgalomnak e nagy rúgója hathatósan előmozdítja a vagyonosodáshoz vezető kitartó munkát.

E szerint áldásos munkát végeznek, a kik ily földbérlő szövetkezetek létesítésén a nép körében fáradoznak. A községi lelkészek és tanítók a nép jötevői lehetnek ily közreműködés által. Azt a hivatásukhoz szükséges befolyást mit a falusi földbirtokok elpusztítója ezzel együtt elragadtott sok helyen, visszanyerhetik, ha a kereset és kenyér nélkül szűkölködő népüknek vissza szerzik működési terét a földet s biztosítják neki szülőföldjén a jólétet.

A tevékenység első feladata e téren a nép kellő kioktatása a szövetkezés eszméjéről annak céljáról, hasznáról és föltételeiről. Ez a földmunkások szociális egyesületei révén történhetik legjobban. Az egyesülésnek a földművesnép közt most már központi terjesztője is van a földművelők országos szakszervezetében, tehát, annál könnyebb a munka. A szövetkezetek alapításához két országos központ is nyújt segítséget és utmutatást, a ker. szövetkezetek központja, s a magyar gazdaszövetség.

Csak áldozatkész jóakarát szükséges e téren is, hogy a törekvés sikerre vezessen.

taságával áhitatra hangolja a lelket. A helybeli lakosság jelenlétében végeztük itt ajtatosságunkat, mely után kisebb csoportokban egy kriptaszerű barlangba mentünk le. Ezt a barlangot tartják annak a helynek, a hol keresztelődött Sz. János született.

Hat lámpa világítja meg a sziklából kivágott barlangot, falait márvány domborművek díszítik, egyetlen oltárának műbecsével bíró képe azt a jelenetet ábrázolja, midőn a szent előhírnök az Üdvözítőt a Jordán partján összegyülekezett népek bemutatja. Azalatt, míg társaságunk világi tagjai a barlangot látogatták, a papok a barlang bejáratánál Zakariás hálaénekét, a Benedictust énekelték. A különben is magasztos ének, emelve azoktól az érzésektől, melyet ez a ritka alkalmasság váltott ki belőlünk, fenségesen hatott.

A közös istenitisztele után itt is, épp úgy, mint Bethlehembben a Ferenc-rendiek vendégei voltunk. Reggeli után, körmenetbe sorakozva, kalváriának beillő úton a Visitatio kápolnájába mentünk. Utunk Ain-Karimnak híres kútja, az úgynevezett Mária-forrás mellett vezetett el. A bővizű forrásból hatalmas sugárban szökik elő a kitünő ivóvíz, melynek üdítő frissességét már a levegőben érezzük, midőn a forrás közelébe érünk. Nevét attól a hagyománytól nyerte, mely

szerint a Megváltó anyja ide járt meritgetni azon idő alatt, a míg Erzsébetnél tartózkodott. Ma is ide jár vizért egész Ain-Karim.

A Visitatio kápolnája magaslaton fekszik, állítólag Zakariás nyári házának, villájának helyén, egy a keresztiesek korában épült nagy templomnak romjai között. Itt fogadta Erzsébet, mint a közhit tartja, Mária látogatását, ezen a helyen kőszöntötte nényét a szent Szűz, s itt szállott el ajakáról az a gyönyörűséges himnusz, a világ költészetnek az a páratlan remeke, mely azóta a megváltott nemzetek legszentebb örömeinek, legeszményibb lelkesedésének forrójává lett: «Magnificat anima mea Dominum». «Magasztalja az én lelkem az Urat». Erre a forrpontra emelkedett égő szívvel magasztaltuk mi is itt az Urat, a Szűz anyja ihletett ajka által.

Hátra volt még egy látogatás Ain-Karimban, ha talán nem a legfeléledhetetlenebb, de mindenesetre a legmeghatóbb. Átmentünk a Visitatio kápolnájával szemközt fekvő magaslatra, a hol a Sion-nővérek telepe van, szép templommal, kolostor- és árvaházzal.

A már többször említett Sion-nővérek (Dames de Sion) alapítójának az élettörténete épp oly csodás, mint a minők az alkotásai. Még egészen fiatal ember volt Ratisbonne, midőn

Ujdonságok.

Lapunk azon előfizetőit, a kik az előfizetési díjjal hátrálekban vannak, tisztelettel kérjük, hogy a hátrálekos összeget minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” kiadóhivatala.

Az igazságügyi miniszter itthon.

Polónyi Géza igazságügyi miniszter a folyó hó 8-án és 9-én Alsó-Köröskényben tartózkodott.

Kitüntetés. Rziha Artur volt nyitrai állatorvos királyi tanácsossá neveztetett ki.

Tanári oklevél. Dr. Benes István nyitrai főgimnáziumi tanár e napokban tette le szép sikerrel az oklevélhez kívánt utolsó vizsgát a paedagógiából. Az oklevélhez gratulálunk.

Eljegyzés. Jankovics Imre nyitra-ivánkai körjegyző dec. 9-én jegyet váltott Kutvaszer Gabriella kisasszonnyal, Kutvaszer Imre nyitra-ivánkai kántortanító kedves leányával.

Hivatalos vizsgálat. Dr. Perjessy Mihály, pozsonyi kir. táblabíró, a nyitrai kir. törvényszéknél több napon át hivatalos vizsgálatot tartott. Dr. Perjessy f. hó 9-én jelen volt a katolikus kör felolvasó estélyén, s mint értesülünk, meglepte őt az estély magas színvonalon mozgott műsora és az a fényes siker, melyet a szereplők arattak.

Visszahelyezés. Kiss Mihály, a nyitrai kir. törvényszék irodaigazgatója, a kit Sándor Géza, törvényszéki elnök a pertárba, utóbb a telekkönyvi iktató hivatalba osztott be, e hónap elején irodaigazgatói állásába visszahelyeztetett. Kiss Mihálynak az ügyét nem kisebb patrónus védelmezte, mint maga az igazságügyi miniszter, Polónyi Géza, a ki Kissnek iskolatársa volt. A méltatlan bánásmódban részesült derék tisztviselő rehabilitálásának őszintén örülünk.

Nyugalomba vonult adótárnok.

Poppelka János nyitrai adótárnok közel 40 évi szolgálat után nyugalomba vonult. A közszeretettnek örvendő érdemes tisztviselő hosszú hivatalviselésének csaknem egész idejét szülővárosában, Nyitrán töltötte, a hol kartársai becsülését, s mint humánus feljebbvaló alantasainak ragaszkodását vívta ki magának. Poppelkát a nagy felelősséggel járó terhes állás csak kifárasztotta, de nem törte meg. Kívánjuk neki, hogy teljes szellemi és testi épségben sokáig élvezze a jól megérdemelt nyugalmat.

1841. november 27-én felkerekedett, hogy betutazza Dél-Franciaországot és Italiát. Gazdag és tudományos hirnek örvendő zsidó családból származott. Ő maga a 19-ik század eszmei áramlatának azon irányához tartozott, mely mélységes megvetéssel viseltetett minden pozitív vallás iránt és különösen gyűlölte a katolicizmust, melyben legbehatóbban jut kifejezésre a vallásos élet tartalma. Ellenszenv és gyűlöletből indítatva, Ratisbonne útjában Rómát el akarta kerülni.

Marsaillesben azonban már megingott az elhatározásában és Nápoly helyett mégis Rómába váltott hajójegyet. Az örök városban felkereste egyik ifjúkori barátját, báró Busierre-t, a ki konvertita volt. A báró nagyon szívesen látta viszont barátját és őt egy Immaculata-éremmel és egy imacédulával ajándékozta meg. Az imacédulán Sz. Bernát ismeretes „Memorare” imádsága állott. A fiatal zsidó „gyönyörűlő” fogadta az emléktárgyakat, de egyenes visszautasítással nem akarta barátját megsérteni.

Másnap együtt mentek a Szent András-templomba, melyet Ratisbonne pusztán kíváncsiságból tekintett meg. A bárónak a közelben dolga akadván, kérte barátját, hogy várakozzék reá a templomban, a míg visszajön. Vagy tíz perc múlva vissza is jött, de Ratisbonnet sehol

A kath. kör f. hó 9-én, vasárnap este nagy sikerű felolvasó eset rendezett. A helyiségek telve voltak e'ökéző közönséggel. Az énekkar kifogástalan előadása után Dr. *Cserenyey* István olvasta fel a beteg *Konrád* Ferenc főgimn. tanár értekezését a magyar sajtó viszonyairól és a kath. sajtó felkarolásának szükségességéről, mely kath. meggyőződésével, adatainak érdekességével mindvégig lekötve s meggyőzve a közönséget. Ezután *Filberger* Vilmos, *Harmath* Arthur, *Stetka* Bogumil, *Jakubovits* Sándor adtak elő egy vonós négyest tökéletes praecizitással nagy élvezetet szerezve a közönségnek. Erre következett *Fábián* Lajos főgimn. tanár szórakoztató felolvasása s négy vérmérsékletéről. A pompás humorral megírt előadás mindvégig nagy derűtségben tartotta a közönséget, a mely tetszését sokszor hangosan nyilvánította s végül lelkesen megtapsolta a felolvasót. Az estét az énekkar szépen sikerült előadása zárta be s a közönség egy élvezetes este emlékével s látható meglepéssel hagyta el a kör termeit. — A kath. kör ma este 6 órákor ismét fölolvastat rendez.

Szántó Jani, fiatal hegedűművész f. hó 11-diki budapesti hangversenyén fényes sikert aratott. A jelenvolt nagyszámú és előkelő közönség, mely színültig megtöltötte a „Royal“ nagytermet lelkesen tapsolt az egyes számoknak.

Karácsonyi ünnepély. A nyitrai vármegyei kórház szokásos karácsonyi ünnepélyét folyó hó 23-án délután 3 órákor tartja.

Szociális előadás. A nyitrai ker. munkásgyűlésben ma délután 4 órákor Sarmaságh Géza főgimn. tanár fog előadni a szocializmus történelmi fejlődéséről. Az előadás után a szabómunkások szakcsoportha tart alakuló gyűlést. Az egyesület vezetősége tisztelettel kéri a keresztény szocialista gondolkodású szabó iparosokat, hogy munkásaikat a gyűlésre figyelmeztetni sziveskedjenek.

A nyitrai megyei gazdasági egyesület, f. évi december hó 21-én pénteken d. e. 10 órákor Nyitra, a városháza nagytermében tartja rendes évi közgyűlést.

Hétfői esték. Egyre fokozódik az érdeklődés a kath. legényegyesület hétfői estéi iránt. Nagyszámú közönség hallgatja az érdekesnél érdekesebb előadásokat. Holnap, hétfőn este Dr. *Biringer* Ferenc a kórház igazgatója tart előadást: *a gázzól* — kísérletekkel, melyeket *Roch Gyula* tanár úr fog bemutatni. A nagyérdeműnek ígérkező előadásra különösen is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Ünnepély szanatórium javára. F. hó 8-dikán Érsekújvárott, a József kir. herceg szanatórium javára ünnepély volt. A megnyitó beszédet Finta Ferenc tartotta. Dr. *Hervert* Vilmos a tüdővészről tartott igen tanulságos felolvasást. Szerepeltek még *Novotny* Erzs, *Freund* Margit, *Finta* Mariska, dr. *Klászák* Elemér. Az ünnepély, melyen nagyszámú közönség vett részt, igen jól sikerült. A tiszta jövedelem 260 kor.

sem találta. Végre a templom egyik kápolnájában ráakadt és csodálkozva látta, hogy a hitetlen, gögös fiatal ember mély áhitatba merülve, térdel a kápolna oltára előtt. Alig tudta őt felrészni elmerültségéből, s mikor a majdnem összeroskadt ember kissé magához tért, hangosan felkiáltott: Keresztvíz kell nekem!

A hirtelen változás okát maga Ratisbonne így beszéli el. A templomban vakító világosság áradt szét, s a fényárban fenséges alak jelent meg, hasonló ahoz, a kit a nálam levő érem ábrázol. Kimondhatatlan jóság ömlött el egész lényén. Intett nekem, én leborultam, azután újra intett a megelégedés kifejezésével, mintha mondogta volna: Így van jól.

A hitetlenség nevetett és gúnyolódott Ratisbonne elbeszélésén, nevet és gúnyolódik ma is. Pedig sokkal nehezebb elhinni azt, hogy ennek a gazdag, dacos, a kereszténységet gyűlölő embernek lelkében egy rögeszme támadt, mint elhinni az ő tanúbizonyságát, melyet hideg észszel vallott élte fogytáig, és melyért életét és vagyonát áldozta fel. Ratisbonne pap lett és egy nagy cél, nagy eszme szolgálatának szentelte életét. Hittérítőnek állott be a palaestinai zsidók között, állandóan Jeruzsálemben illetőleg Ain-Karimban lakott, ott is fejezte be életét a

A verbói mandátum. A petícióval megtámadott verbói mandátum ügyét a Kúria második választási tanácsa, több napon át tárgyalta. Az ítéletet f. hó 29-én fogják kihirdetni.

A virilizmus eltörlése. Több felől vesszük a hirt, hogy a nemzeti kormány kész tervezetet dolgozott ki a virilizmus eltörlésére. Az összes törvényhatósági bizottságok eltörlik a virilizmust s ezzel megszűnik az eddigi nem alkotmányos államban való rendszer, hogy a törv. biz. tagok nagy része nem a nép választottjaiból, hanem a legtöbb adót fizetők sorából kerül ki. A törvényhatósági bizottságok képe e terv megvalósításánál, tekintve azt, hogy a magyar birtok íjesztő arányban idegen kezekbe ment át, nagyon megváltozhat, de mindenesetre — előnyösen.

Halálozás. Stráner Károly, a győr-sopron-ebenfurti vasút főellenőre, Sopronban meghalt. A boldogultnak neje szül. Beznák Antonia, és két kis gyermeke gyászolja.

Gaál Ferenc, nyitrai megyei származású jeles zeneszerző, szabadkai karmester, ki több kiváló zeneművével a szakértők elismerését s szép nevet szerzett az országban, gyomorvérzés következtében hirtelenül elhunyt. A boldogult atyja Üregen kántortanító volt. — Béke poraikra!

Új távbeszélő előfizetők. A nyitrai állami távbeszélő hálózatba a következő előfizetők léptek be: 118. Binetter Fülöp építész. 38. F. M. K. E. főtitkári hivatal (Clair Vilmos). 117. Goldstein Vilmos mészáros. 119. Parcellázó és Gazdasági bank (Csillaghi György).

Két koronás csattanó. Mérey Lajos, a nyitrai választókerület képviselője, a képviselőház december 11-iki ülésében hatalmas beszédet mondott a mezőgazdasági munkások között rendszeresen folytatott izgatásokról. Fejtegetései során bemutatta a Mezőffy-féle munkás-szövetség egyik kiáltványát Örkény község gazdasági munkásaihoz. A kiáltvány tele van a véres szájú izgatások frázisaival, s csattanóul azzal végződik: Fizessetek elő két koronával a „Szabad Szóra“. Köszönettel tartozunk Méreynek, a miért a munkás-szövetség agitációjának tanulságait ezen újabb leleplezéssel gazdagította.

Vasuti előmunkálati engedély. A m. kir. kereskedelmi miniszter, Somlyó József, mérnök, budapesti vállalkozónak a Szevic állomástól Szevic község belterületéig vezetendő helyi érdekű vasut vonalon tervezett Szevic állomásától Kunó, Rovenszko, Szobotist és Verbóc községek határainál az osztrák területen fekvő Welka község irányában az országhatárig, vagy Szobotist községen át Miaváig vezetendő szabványos nyomtávú gőzüzemű helyi érdekű vasutvonatra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

jótekonyság és irgalmasság cselekedeteinek gyakorlásában. Élettevékenységének egyik legszebb műve a Sion nővérek intézménye, melynek célja imádkozni a zsidók megtéréseért, s első sorban megtért zsidók gyermekeit ingyen oktatni, árvaikat felkarolni és nevelni.

A kongregáció anyaháza Jeruzsálemben van, az ain-karimi telep csak filiája az anyaháznak, de az alapító ezt az új bimbót jobban szerette, mint magát a rózsát, kedves árvái között szeretett leginkább tartózkodni, köztük is húnnya be szeméit örök álomra. Celláját, melyben lakott és elhunyt, nagy kegyeletben tartják a nővérek. Változatlanul van meg abban minden, a mit hátrahagyott, kopott talárisa, imakönyve, íróasztala, ágya, a lemondó szegénység megható tanujeli.

Az intézet árva leánykái ünnepélyt rögtönöztek látogatásunk öröme. Szavaltak, német és francia énekeket adtak elő, bemutatván egész tudásukat és művészetüket. Midőn a sok szép szavaltat és ének után beszédbe elegyedtünk velők, csodálkozva láttuk, mire képes az önfeláldozó fáradozás. Ezek a gyermekek mindnyájan a legnyomasztóbb sorsból kerültek az emberbaráti szeretetnek ezen menedékhelyére. Van köztük német, francia, olasz, van benszülött arabs, és van néhány, zsidó szülőktől származó. Mind-

A nyitrai ingyen-tej céljaira újabb a következő adományok folytak be: Palkó Ernő Nyitra 10 kor., Tarnóczy Riza és Annalore Aisó Lelőc 20 kor., Sulyovszky Gusztávné Nyitra 10 kor., Dióssy Imréné Szentmihályúr 10 kor., Dr. Sulyovszky Dezső és neje kis fia születésének alkalmából 100 kor. — A beérkezett adományokat hálással köszöni és további adományokat ker: Dr. Thuróczy Károly.

Köszönetnyilvánítás. A nyitrai keresztény Nőegylet pénztárába újabb Mercader Antalné úrnő, mint a nála rendezett műkedvelő előadásnál befolyt összeget, 52 Kor. 92 fillért, Dirnfeld Samu úr pedig 10 koronát adományozott. A nemes szívre valló adakozásért köszönetét fejezi ki az egylet elnöksége. Tombor Kornélné, a ker. nőegylet alelnöke.

Elfeledett szobor. A nyitrai törvényszéki palota előtt állítandó Bold. Szűz Mária új szobrára beküldött e heten lapunkhoz Tagányi Alajos 5 kor., L. A. Nyitra 2 kor., N. N. 1 kor., Nemlaha Gézáné Vittencz 6 kor., Szűz Mária tisztelői Ny.-Ivanka 5 korona. Hozzáadva a lapunk dec. 8. számában kimutatott 3174 kor. 50 fillérhez, lesz főösszeg 3193 kor. 50 fillér. — Isten fizesse meg.

Gázrobbanás. A „Megváltóhoz“ címzett gyógyszerárban a laborans vigyázatlansága folytán az éter elpárologásnál fejlődő gáz egy lámpától meggyuladt s robbanást okozott, épen a mellette levő benzinhordó közvetlen közelében. A tűzoltóság gyors közbenlépése elejét vette a nagyobb szerencsétlenségnek, csak a laborans bajusza esett a tűz martalekaul, s azt egy jó patikus könnyen újra növeszti.

Uránia Nyitrapereszlényben. A nyitra-pereszlényi rom. kath. iskolaszék lelkes elnöke Roszival Mihály felhívására f. hó 6-án Szecsányi Antal szomorfalvi áll. tanító vetítő-gépe kíséretében tudományos felolvasást tartott. A felolvasást nevezett tanító a felnőttek számára megismételte. A legmodernebb szemléltető eszköz a vetítő-gép kíséretében tartott előadások népünkre áldásos hatásuk. Kívánatos volna, hogy népünk ismereteinek gyarapítása végett a községi előjáróságok és iskolaszékek ezt az ismeretterjesztő módot figyelmükre méltassák.

Nem sikerült hőstett. A nyitrai gimnázium egy V. oszt. növendéke látva, hogy a tudomány terén nem szerezhethet babérokat, hogy valamiképpen mégis hírnévre tegyen szert, elkezdésében azt határozta el, hogy öngyilkos lesz, s revolverrel mellbe lötte magát. A ruháján áthatolt golyó alig érintette a testét, de az ijedelem következtében úgy elterült nyomban eszméletlenül a földön, mintha örökre bucsut vett volna a világtól. A megdölgő fiú a nagy-szombati Fancsovics-család gyermeke. A nyitrai gimnáziumba csak rövid ideje jár, a megelőző 4 évet 5 más gimnáziumban töltötte.

nyáján folyékonyan beszélnek franciául, többen németül és angolul is.

Ha véget ér a neveltetésük szolgálni küldik őket jó keresztény házakba, vagy más módon gondoskodnak számukra tisztességes kenyérről, a hivatással bírókat pedig felveszik a kongregáció tagjai közé.

Gyönyörű kert övezi az intézetet, ciprusok, pálmák, borostyánfák hajtják lekonyuló lombjait a tündöklőn tiszta utakra, virágok illatától terhes a levegő. a jácint, rozmarin és szegfű körökön belül szőlő és fügefá sorok büszkélkednek remek szép gyümölcsessel. A kertnek egyik szegletében, éppen a templom fala mögött szomorú fűzek borulnak egy fehér márványlapra. Itt pihen az alapító. Sirja tövében egy Immaculata szobor áll, a Szűzanya jóságos szemekkel néz a sirra, kezével pedig mintha most is intene: Így van jól.

Nem csak az örök élet szimboluma ez a sir, hanem egyúttal a halandóság apotheozisa. Ilyen halál és ilyen pihenés, boldog csere lehet egy küzdelmes életért. Ratisbonne sírjától valamivel távolabb apró fakeresztet bukkannak fel a virágkeretből, ezek az elhunyt nővérek porait jelzik. Úgy nyugosznak, a hogyan éltek: névtelenül, virágok illatárjában, a béke öln.

Törvényhatósági közgyűlés. Nyitra megye törvényhatósági bizottsága f. hó 18-án, délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozat kiemelkedőbb pontjai: Belügyminiszteri leirat a vm. tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzetnek magasabb fizetési fokozatba való előléptetés címén szükségessé vált javadalom előterjesztése iránt. — Szabolcs vármegye közönségének átirata a korezmák és pálinkamérések vasárnapi zárvaratása tárgyában. A közigazgatási bizottság egy helyének betöltése. — A Szenicre tervezett szárnyvasut, a privigye-németprónai h. é. vasut segélyezése. — Pongrácz Kálmán, nyitrai lakosnak több h. é. vasut engedélyezése iránti kérelme. — Az állandó választmány ülése folyó hó 17-én d. e. 10 órakor lesz.

Kaas Ivor levele. Báró Kaas Ivort, 40 éves írói jubileuma alkalmából számos tisztelője között Sporzon Ernő nyitra-rudnói ügyvéd és birtokos is üdvözölte. Az illusztris író az üdvözlőre a következő szép köszönő levéllel válaszolt:

Kedves Barátom!

A mi korunkban könyv nélkül tanultuk Horatiust és Cicerót, s Te nem felejtetted el az klasszikus szépségűktől áthatva méltatlanra pazarlod Marcial és Horatiusu hízlegéseit, de ebben áll szépsége levelednek, hogy az egyetlen, mely Augusztusi izléssel ékeskedik.

Nálunk nem csak a római nyelv, vele együtt a rómaiak erkölce és jelleme is elvannak felejtve; az új nemzedék nem érti, s az új kort mi nem értjük. Tehát félrevonultunk, Te szép hegyeid közé; én nemokára a déli-bájos pusztára. Oda is elkísér barátságod, mint a hogy az enyém Téged kertedben felkeres. Köszönöm leveledet és azt a vigasztaló szót, hogy nem rossz emléket hagytam hátra a kerületben, mely kétszer megválasztott.

Üdvözlő barátomat és jelentsd kedves feleségednek alázatos tiszteletemet.

Budapest, 1906. dec. 9.

Igaz hived:
Kaas Ivor.

A vámdij-biztosításról szóló okiratok szövege. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a pénzügyminiszter urnak f. é. 64168. számú rendelete szerint a vám- és mellékilletékek biztosítására szolgáló egyetemleges kezességi okiratok szövege az új autonom vámtarifa XVIII. cikkében foglalt ama rendelkezése folytán, a mely szerint ezen hitelek kamatfizetés kötelezettsége alá esnek, megfelelő módosítást igényel. A módosított szövegű kezességi okirat mintája a kamara titkári hivatalánál betekinthető. Ezentúl a vámbivatalok a felektől csakis ily módosított szövegű biztosítási okiratot fogadnak el, a most engedélyezett vámbitelek után eddig letett kezességi okiratok azonban ezen új intézkedés által nem érintetnek.

Postakézbítés korlátozása. Folyó évi május havától kezdve Budapest székesfőváros területén kísérletképpen a kézbesítés korlátozta. Miután ezen változó eljárás sem a közönségre sem pedig a kezelésre nézve hátránnyal nem szolgált, azt a kereskedelmi Ministerium a vidéki postahivatalokra is kiterjesztette. E szerint január hó 16-tól november hó 30-áig vasárnapokon és munkaszünetes ünnepnapokon (április 11 nemzeti ünnepnap, áldozó csütörtök, husvét hétfő, pünkösöd hétfő, Urnap és aug. 20 Szent István ünnepnap) a következő küldemények kézbesítése szünetel: postautalványok, pénzeslevelek, postai megbízások, utánvételes ajánlott levelek, postatakarékpénztári és cheque utalványok, betét kézi és közönséges csomagok. December hó 1-től január 15-ig vasárnapon és munkaszünetes ünnepnapon a részletezett küldemények naponta csak egyszer lesznek kézbesítve. Ugyanezen intézkedés áll fenn a többi nem munkaszünetes ünnepnapokra

egész éven át. Az összes express küldemények, valamint a romlandó tartalommal bíró csomagok mindeu alkalommal kézbesítve lesznek. A levélpostai küldemények kézbesítésére nézve a régebbi rendelkezés irányadó. — Ma, a mikor a munkakörök különbség nélkül harcba állanak a munkaszünetnek magasatos elveért, a kereskedelmi Ministernek eme rendeletét humánosság szempontjából igen méltányosnak és üdvösnek kell declarálni, mindamellett azonban teljesen ki nem elégítő arra nézve, hogy az összes ünnepnapok a vasárnapal egyenlően egy kategóriába nem soroztattak. Reméljük, hogy ezt a szolgálati practica majd jóvá teszi.

Trencsénvármegye a tüdővész ellen. A trencsénvármegyei tüdővész elleni szervezkedő értekezleten e hó 6-án Trencsénben, a vármegyei ház nagytermében, az intelligens közönség dr. Pattantyús Márton fölhívására igen szép számban jelent meg. Megalapított a szervező bizottság, a melynek elnökevé a főispánt dr. Smialovszky Valért választották meg, azután választottak alelnököket, ügyvivő alelnököt dr. Pattantyús személyében, jegyzőket, és 120 tagból álló választmányt, köztök többet egyházi férfiakból is. Az elnök főispán a bizottságot munkára lelkesítette. Az alispán indítványa — amely szerint ezen humánus akcióba a megyebeli intelligens hölgyek is bevetessenek — nagy tetszéssel egyhangulag elfogadtatott. A püspök urat mint alapító tagot lelkesen megéljenzették. Az értekezlet a főispánnak és dr. Pattantyúsnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, és estéli órákban ért véget. A szervező bizottságot táviratilag üdvözölték Andrássy Gyula gróf és gróf Batthányi Tivadar.

Vonatok világitása. A magyar állam vasutak vonatain a személyszállító kocsikban a jövő esztendőben mindenütt gáz-izzófény világitást fognak alkalmazni. A mai lámpások helyett kétkarú villamos csillárokat fognak alkalmazni, hogy az utasok ülő helyzetben is jól lássanak. A külföldre járó kocsikat külön villamfejlesztő dinamogépekkel is föl fogják szerelni.

Gyilkosság Németprónán. Folyó hó 9-én, azaz vasárnap délelőtt Gyuricska István nevű 20 éves mázoló saját unokánévérét Gyuricska Stefánia 19 éves viruló szép leányt forgópisztollyal agyonlőtte. A tettes ezen borzalmas büntény végrehajtása után menekülni akart, de elfogták és ha a csendőrök nem lépnek közbe, a nép meglynchelte volna a gyilkost. Mikor kihallgatták, azt vallotta, hogy a leányt csak véletlenül agyonlőtte agyon, de tanuk vannak, hogy ezt boszúból tette, mivel a leány az ő szerelmi vallomásaira nem reagált.

A Nyitrán tervezett tisztviselői telep. Steiner Gyula, vmegyei főjegyző, a Nyitrán létesíteni szándékolt tisztviselői telep előkészítő bizottságának elnöke, közzétette a tisztviselői szövetkezés fő irányelveit és módosításait. Ezek a következők: A „Nyitravárosi köztisztviselők egyesületének” célja, hogy a Nyitrán államoszó alamp, megyei, városi és magán tisztviselők részére: 1. egy tisztviselői telepet létesítsen; 2. háztartási szükségleteik beszerzésénél előnyöket biztosítson; 3. a tisztviselők közötti összetartást létesítse és fentartsa. E végből 1. A tisztviselői telep létesítése céljából az egyesület megfelelő telket vásárol, azt háztelkekre parcellázza és tagjai között a beépítés feltétele mellett szétosztja. 2. A háztartási szükségletek beszerzésére előnyös bevásárlási forrásokat keres s a tagoknak minőségben és százalékos kedvezményeket, előnyöket biztosít. 3. A Nyitrán államoszó tisztviselők összetartását állandó társadalmi szövetkezés formájában létesíti és fenntartja. Az egyesületnek ezek szerint vannak alapítók, rendes és pártoló tagjai. Alapítók azok, a kik a tisztviselői telep létesítése és fenntartása céljából szövetkeznek, s a kik azután az egyesület tisztikarát és választmányát saját kebelükből alakítják. Rendes tagok,

a kik ily minőségben csupán a 2. és 3. pont alatt jelzett célra egyesülnek; pártoló tagok, a kik a tisztviselők mindezen érdekeinek támogatását önkénynt vállalják. Az alapító tagok egyszersmindenkorra 300 kor. alapítási tőkét, a rendes tagok állandó évi 6 kor. tagdíjat s a pártoló tagok egyszersmindenkorra 25 kor. díjat fizetnek az egyesület pénztárába. Az egyesület az általa megvett s a tisztviselői telep létesítésére szolgáló telket még a parcellázás és a lakházak felépítése után is telekkönyvi tulajdonul bírja mindaddig, míg az illető alapító tag az egyesülettel szemben — az alapítási tőke lefizetése, a beépítési és az építési kölcsön visszafizetése iránti kötelezettség teljes kiegyenlítését nem igazolja. Mindezek igazolása mellett az egyesület az illető alapítónak az általa birtokban birt telket és felépítményét telekkönyvi tulajdonába bocsátja; az ily tag azonban továbbra is az egyesület kötelekében marad, tagsági jogait gyakorolja, bárha a telepítési műveletre nézve semmiféle terhes kötelezettsége többé nincs.

Missió. Privigyén P. Sevensik, P. Csáka és P. Grigel redemptoristák szent missiót tartottak. Emlékezetes napok voltak és mély nyomokat hagytak azon ezrek szívében, kik a prédikációkon és a lélekemelő egyházi ünnepélyeken résztvettek s a szentségekhez járultak. A városban, sőt a környéken most először voltak szent missiók és hogy a híveknek alkalmuk volt osztozni földásaikban, az Moser Tivadar c. kanonoknak köszönhető. A hittérítőknél hálás közönséggel volt dolguk, mert a plébániai templom mindig zsúfolva volt. Meggyöntattak több mint harmad fél ezer embert. Az úri osztály sem vonta ki magát a szent missiókból, fáradságtalanul vett részt az ajátosságokon és alig akadt, aki nem járult volna a szentségekhez. Lelekemelő volt a missiókereszt fölállítása alkalmával rendezett körmenet, melyen több ezer hívő vett részt. A fölvonulás az Erzsébet-téren és a Rákóczi-utcában impozáns volt. A menet elén haladtak az iskolás gyermekek négyes sorokban, utánok sorakoztak hajadonok, legények, nős emberek, asszonyok, a városi előjáróság, a papáság, a missió keresztet vivő 16 ifjú, fehér ruhás lányok, kath. legényegyesület. Dec. 12-én 40 tagú küldöttség vonult a plébániára, hogy a hitközség köszönetét tolmácsolja az önfeláldozó hittérítőknél. Szónok Bresztjenszky Kálmán képviselő volt. Adja Isten, hogy a missiók hatása marandandó legyen.

r. l.

Kassa-oderbergi vasut. Az osztrák vasuti tanács e napokban tartott ülésén elhatározta, hogy — hivatkozással a Magyarország és Ausztria között 1868-ban létrejött vasuti egyezményre — az osztrák vasuti miniszternek előterjesztés tétessék, mely szerint a Kassa-oderbergi vasut Bécsben üzletigazgatóságot állítson föl. Minthogy valószínű, hogy az osztrák miniszter ennek folytán a nevezett vasutat ily értelemben utasítani is fogja, szükségessé válik rámutatni arra, hogy a hivatkozott 1868. évi magyar-osztrák vasuti egyezmény szerint a közös vasut-társaságok székhelyének azon államban kell lenni, amelynek területén van a vasuthálózat Magyarországon 382 km., míg Ausztriában csak 64 km., minélfogva társaság székhelye — a különben még 1866-ról kelt engedélyokirat szerint is — Budapest. Egyébként a társaság Teschenben is tart fenn üzemevezetőséget, mely a cégjegyzékbe be van vezetve és a társaságot az osztrák hatóságoknál képviseli.

Gazdasági és háziipari téli tanfolyam Breznóbányán. A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület, felhívja mindazon kisközze ifjakat, akik magukat hasznos gazdasági ismeretekben kiképezni óhajtják, hogy a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi ministerium anyagi támogatásával a breznóbányai m. kir. hegyvidéki földmivesiskolában az 1907. évi január és február hónapokban gazdasági és háziipari téli tanfolyamra folyó évi december hó 25-ig az egyesület titkári

Igen tisztelt vevőimnek és a n. é. vevő közönségnek szives tudomására adom, hogy rendkívül kedvezményes vételek által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a karácsonyi és újévi ajándékokra legalkalmasabb gyönyörű arany és ezüst ékszertárgyakat, valamint precíz járatú valódi schweici órákat mélyen az áron alul adhatom. — Meltóztassék erről meggyőződést szerezni és b. látogatásával, minden vásárlási kényszer nélkül megtisztelni.

Teljes tisztelettel

Felsenburg Fülöp,

órák, ékezerész.

Nyitra város legregibb s legmegbízhatóbb ékezerész cége. Alapított 1864. évben.

Vidéki t. vevőimnek készséggel küldök választékokot.

hivatalánál Nyitrán, (Kossuth tér 3/b.) felvétel céljából szóval vagy írásban jelentkezzenek. A tanfolyam célja, hogy a kiscgazda ifjak a gazdálkodáshoz szükséges hasznos tudnivalókra oktattassanak és hogy magukat hasznos téli foglalkozásokban, úgymint: gazdasági kosarak fonásában, kefe- és seprőkötésben kiképezhessék. A téli tanfolyam 1907. január hó 7-én kezdődik s február 17-ikén fejeződik. A tanfolyam teljesen ingyenes s arra 16 évet betöltött kiscgazda ifjak vétetnek fel. A tanfolyamra felvett tanulók ingyen kapnak ellátást, lakást és ágyeműt. Kötelesek reggel 8 órától 12 óráig és délután 2 órától 1/2 óráig a háziipari foglalkozási órákon a mester utmutatása szerint szorgalmasan dolgozni s az elméleti tanításon résztvenni. A tanfolyam ideje alatt általuk elkészített tárgyak nagy része a tanfolyamot annak befejezése előtt el nem hagyhatják.

Pályázat 2500 korona értékű ipari és kereskedelmi ösztöndíjakra. O császári és apostoli királyi Felségének még 1898. évi november hó 6-án Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározása értelmében az udvari szállítói címek adományozásából befolyó díjak O Felsége néhai Erzsébet királyné dicső emlékeztül „Erzsébet királyné ösztöndíj alap” néven kezelve az annak kamatai ipari és kereskedelmi ösztöndíjak céljaira fordítandók. Ennélfogva a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter által most kiadott rendelet alapján ezen alapnak 1906. évre esedékesé vált kamataiból alkotott három egyenkint 2500 korona értékű ösztöndíjakra a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara nyilvános pályázatot hirdet. Az ösztöndíj elnyerésének feltételei a következők: 1. Az ösztöndíjak bármelyikének elnyerése iránt oly magyar honosságú fiatalabb kereskedők folyamodhatnak, kik keleti kereskedelmi akadémiái tanulmányaiknak legalább jó eredménnyel történt elvégzése után legalább három évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek és e mellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban jártasak. Az ösztöndíjak odaítélésénél csak oly egyének jöhetnek tekintetbe, a kik katonai szolgálatukat már teljesítették vagy az alól végérvényesen felmentettek; a katonai szolgálatban töltött idő a gyakorlat idejébe be nem tudható és általában csak a tényleg kereskedelmi gyakorlatban töltött idő vehető számba. 2. A pályanyertes valamely szabadon választandó és a pályázati feladatában megemlítendő nagyobb kiviteli kereskedelmi kikötőben, mely nagy tengeren túli kivittel bir, tartozik legalább egy évet tölteni úgy, hogy ott valamely nagyobb kiviteli cégnél állandó alkalmazást nyerjen, a kiviteli viszonyokat és kereskedelmi szerződéseket tanulmányozza a tapasztalatairól rendszeres jelentéseket és tudósításokat küldjön. A pályanyertes magát a kereskedelemügyi miniszter ur által kitűzendő speciális feltételeknek alávetni, nevezetesen pedig külföldi tényleges alkalmazását záros határidő alatt igazolni tartozik. A pályanyertesek az ösztöndíjakat megfelelő működés beigazolása esetén a második illetve a harmadik és esetleg negyedik évben pályázat nélkül is elnyerhetik, ha valamely reánk nézve jelentőséggel biró kiviteli piacon állandóan letelepedni akarnának. 3. A pályázati kérvényhez a következő melléletek csatolandók: a) születési bizonyítvány, b) magyar honosságot igazoló bizonyítvány, c) erkölcsi és egészségi bizonyítvány, d) családi és vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítvány, e) keleti kereskedelmi akadémiái végbizonyítvány, f) a gyakorlati kereskedelem terén kifejtett működés tartamát és a kiküldetési terület nyelvviszonyaiban való jártasságot igazoló bizonyítvány, g) a katonai szolgálat teljesítését vagy a felmentést igazoló okmányok (katonakönyv, hadmentességi díjkönyv stb.) 4. A pályanyertesek az ösztöndíjak kézhezvételét megelőzőleg közjegyzői nyilatkozatot tartoznak bemutatni, melyben kötelezettséget vállalnak aziránt, hogy: a) az ösztöndíjat valóban a kérvényükben jelzett és a nyilatkozatban újból felemlített célra fogják fordítani és e részben alávetik magukat a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által megfelelően talált ellenőrzésnek, b) ezen kötelezettségnek nem teljesítése esetén az ösztöndíjat, illetve annak felvett részletét a nevezett miniszter idevonatkozó felszólításának kézhezvételétől számított 14 (tizennégy) nap alatt visszafizetik. Ha az illető netán még kiskorú volna, e nyilatkozatnak ugyancsak közjegyzőileg hiteles alakban az atya vagy gyám jótálló nyilatkozatát kell tartalmaznia. A fentieknek megfelelően szerkesztett és felszerelt kérvények a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara kerületében (Pozsony szab. kir. város, Nyitra, Pozsony, Trencsén, és Turóc vármegyék) lakó pályázók részéről legkésőbb f. é. december hó 25-ig nyújtandók be ugyanazon kamarához. Később jelentkező pályázók kérvényei nem fognak figyelembe vétetni.

Parmai ibolya szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcóbort finomítja, üdíti, ugyanígy, hogy még a legérzékenyebb arcbőrűk is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk

azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

A háziaszony gondkodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kerjünk Kneipp-páter védjeggyel.

Nyilt-tér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget a szerk.)

25-35 ezer korona okiratokkal igazolható biztos évi keresetre szer tehető,

ahol az már eddig bevezetett egy szabaddalmi jog kihasználásával **Nyitra** megyére **6 évre bérbe adandó.**

Előzetes tőke befektetés nem szükséges.

Csak vagyoni garanciával rendelkezők küldjék ajánlatukat

Találmányokat értékesítő vállalat
Budapest, Erzsébet-körút 12.

CSARNOK

Egy főbenjáró per Nyitravármegyében.

1561-1564.

A családi okmánytárban őrzött okiratok nyomán közli:

Reviczky Bertalan.

(Folytatás és vége.)

Midőn pedig nemes Pathwaróczyak másodsor is kívánták azon helyekre, hol a keresztek voltak vágva, a fent említett személyek több lakosa is volt jelen a helyszínen. Oda jött Nagy Imre is Brunóczról jobbjágyaival. Ekkor Pathwarócz Mihály a többi közt azt kérdezte Danko Benedektől Brunóczról: Mond meg Danko ezen urak és szomszédjaink előtt, emlékszel-e arra, hogy e réteket valamikor ka-

száltatok volna uratok vagy magatok számára? Erre Danko azt válaszolta: „Soha sem használtuk”. Eme nyilatkozatra mindjárt hivatkozott Pathwarócz Mihály, a körülállókhoz fordulva. Nagy Imre Brunóczról intett Dankónak, hogy hallgasson.

Ezt a kiküldötték esküvel is képesek bizonyítani. (Eredeti, ép pecséttel 2083 szám alatt)

„Plehanóczi Bossnyák Ambrus nem várva be az ítéletet, megszökött előle és Győrött rejtőzködött; ezért II. Miksa császár és király országos köröztetését rendelé el és megparancsolá, hogy elfogatása esetén Nyitrára szállitassék. E rendelet kelt Bécsben 1564. évi augusztus 21-én. (Eredeti 975. sz. alatt.)

Patvarócz Mihály és Péter a lesújtó ítélet után a nyitrai vár egyik börtönébe záratlak és vasra verve majdnem három hónapig sanyalódtak rabságban. Végre számukra is ütött a szabadulás órája. A halásos ítélet nem lett rajtuk végrehajtva, mert Bornemissa Pál pécsi és Nyitrai püspök, güthi Orzagh Kristóf, Zylady György tisztartó és Okowyth János nyitrai várnagy közbenjárásával kiegyezkedtek Nagy Imrével, Kürthy Anna férjével, kinek fejük váltságaért valamint Kürthy Pálnak meggyilkolása miatt elégtételképen 800 magyar forintot fizettek. Ezen összegnek reájuk eső részét 533 aranyat és 50 denárt le is fizették Bornemissa Pál püspök kezeibe 1564. évi Október 2-án (722. sz. alatti okmány), melyről ugyanazon évi sz. Gallus hitvalló napján, mely hétfőre esett (Október 16-án) a nyitrai káptalan nyugtát is állított ki.

Patvarócz Péter e pénzt és pedig 200 forintot ezüstben, 100 forintot aranyban és 50 forintot tallérban Monoszlay Miklós vágúhelyi préposttól kölcsönözé, kinek ezért zálogképen Patvaróczon birt nyolcz jobbjágytelket és ugyanott birtokolt más pusztateltket átengedett, mely ténynél Zenthkerezthy András nyitrámegye esküdtje tanuként szerepelt. 1564. évi sz. Lukács evangelista ünnepe előtti vasárnap. (Okt. 18 előtti vasárnap.) — (723. sz. alatti okmány).

Pathvarócz Mihály pedig 200 forintot kölcsönözött Orzagh Kristóftól, Csejthe vára urától, kinek Báthory András országbíró előtt Patvaróczon, Somszegen és Csongrád nevű pusztáján birt földjeit elzálogosította. 1565. évi sz. Kereszt felmagasztaltatása ünnepén (Szept. 14-én). — (712. sz. okmány.)

Bossnyák Ambrus sorsáról hallgatnak az okiratok; bizonyára megviselte a pör izgalma, mert neje, Patvarócz Anna már 1565. évi Julius 15-én kelt okiratban „relicta” azaz özvegynek van említve.

Azután szent lett a béke a civakodó családok között, mert nemcsak hogy egyezséget kötöttek a Majerzka pusztá ügyében a nyitrai káptalan előtt, mely szerint minden vitás kérdést egy nemesek és nem nemesek által összeállított bizottság döntésére bízták 1564. évi sz. Mihály archangyal utáni hétfőn (Szept. 29. utáni hétfő) (2134. sz. okmány), de hogy ezen egyezség még jobban szilárduljon, Patvarócz Péter, ki akkor még legény ember volt, elvitte nőül az általa meggyilkolt Kürthy Pál özvegyét, Ujfalussy Annát, testvérének Mihálynak fia III. Miklós pedig atyja vádlójának, Kürthy Istvánnak leányát Zsuzsannát.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Patvaróczy Mihály meghalt 1579. évben; neje volt Palásthy Zsófia, ki mint özvegy Rohody János nejevé lón. Unokájában, Ilonában, kihalt a család; ez lovasberényi Bársony Jánoshoz ment nőül 1613. évben és vele a Patvaróczyak öröke e családra átszármazott.

Patvaróczy Péternek két fia született: Ferencz és II. Mihály, kik azomban fiatalon, örökösök nélkül multak ki. Meghalt 1591. évi November 19-én.

A Kürthy családot, mely még 1794. évben mint birtokos Brúnócson előfordul, különös sors üldözte, mert a megölt Pál leányának Zsofiának férjét, Zentkereszthy Jánost, sógora Horváth Valencsics György nejeének Zenthkereszthy Borbályának ösztönzésére nyílt utczán Vág-Szentkereszten lelőtte 1586. évben, miért is halálra lett ítélve.

Igy fejeződött be vidékünk e nagy drámája. Azóta 342 esztendő mult el, az akkori szereplők porai rég elvegyültek az anyafölddel, új nemzedékek támadtak és eltűntek; de még a vizsály oka is eltűnt, az a „Majerzka“ pu-zta, a község térképein már nem látható, mert a Vág árja nagyrészt elsodorta és átvitte másik, túl partjára. A rétek fel vannak szántva és a szántó-vető, ki lassan lépdel cammogó ekejét húzó ökrei mögött, nem is gyanítja, hogy e rögöket valamikor, régi időben ember-vér áztatá.

Ezen esemény emlékét csupán azok az összecsomagolt, szekrényben elzárt, poros, elsárgult, alig olvasható irományok tartották fenn!

Telefon.

T. Vittenc. Köszönjük az adományt és a szíves jókívánságot.

Nyitra-álvárosi közbirtokosság.

A közbirtokosság tulajdonát képező erdőterületeken a forda szerinti vágás és tisztításból nyert fa és rőzse értékesítése céljából, **f. é. december hó 20-án** d. e. 9 órakor a „Nadró“-i, 11 órakor a „Davaresány“-i erdőben

faárverés fog tartatni.

Eladásra kerül:

191 rakásfa, 42 hagyoncfa, 5176 csomó rőzse és 686 csomó tövis.

Nyitra, 1906. évi december hó 14-én.

Juhász Sándor,
közbirtokossági felügyelő.

2794 és 2797/906. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közlésezi, hogy Kocsner János és Richter Benedek német-prónai lakosok által **Wagner János** hagyatéka ügyében beadott utóajánlati ügyben a területéhez tartozó Németpróna község 230. sz. tjbén foglalt 1 sorsz. a. foglalt s Wagner János nevén vezetett ingatlanra 39 kor. kikiáltási árban az u. o. 307. sz. tjbén 3 sor 4320. hrsz. a. foglalt s Wagner János nevén vezetett ingatlan 24 kor. kikiáltási árban az u. o. 1256. sz. tjbén foglalt s ugyanannak nevén vezetett 1 sorszámra 28 kor. kikiáltási árban 2 sorszámra 24 kor. kikiáltási árban 3 sorszámra 27 kor. kikiáltási árban 4 sorszámra 40 kor. kikiáltási árban az u. o. 1614. sz. tjbén I. I sor 204. hrsz. a. foglalt s ugyanannak nevén vezetett részére 330 kor. kikiáltási árban az u. o. 1961. sz. tjbén 1 sor a. foglalt s ugyanannak nevén vezetett ingatlanra 120 kor. kikiáltási árban az u. o. 2584. sz. tjbén 1 sor a. foglalt s ugyanannak nevén vezetett ingatlanra 28 kor. kikiáltási árban az 1894. évi XVI. tc. 95. §-a értelmében **1906. évi december hó 20.** napjának d. e. 10 órakor Németpróna község házán 39 kor., 24 kor., 28 kor., 24 kor., 27 kor., 40 kor., 330 kor., 120 kor. és 28 kor. kikiáltási ár 3 kor. 90 fill., 2 kor. 40 fill., 2 kor. 80 fill., 2 kor. 40 fill., 2 kor. 70 fill., 4 kor., 33 kor., 12 kor., 2 kor. 80 fill. bánatpénz letétele mellett becsáron alul is eladatni fog.

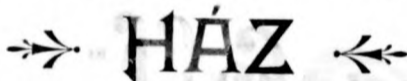
A vételár az árverés napjától számított 30, 60, 90 nap alatt három egyenlő részletben 5% kamattal együtt a bírói letétpénztárba fizetendő részlete fog beszámíthatni.

Az árverési feltételek a bíróságnál valamint fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Privigyén, a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság 1906. évi október hó 22-én.

Tivadár,
kir. járásbíró.

Szikla-utca 3-ik számú

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítést ad Spatyina József háztulajdonos Nyitrán, Szikla-u. 3.

Meghívás.

A Felvidéki Parcellázó és Gazdasági Bank r. t. folyó évi december hó 18-ikán délelőtt fél 11 órakor

Nyitrán,

saját helyiségében (Engel-udvar) alakuló közgyűlést

tart, melyre

a részvényeseket ez úton tisztelettel meghívják

Az alapítók.

Legmegbízhatóbb cég!!

SULGÁN ANDRÁS

cipész

a nyitrai 14. honvéd-gyalogezred tisztikari szállító
Nyitrán, Megyeház-utca 10.

Készít mindennemű cipőket a legjobb anyagból a lelegegánsabb kivitelben **ortopédiai rendszer szerint.**

Továbbá készít tisztí lovaglósizmát mérték után a legelőnyösebb feltételek mellett.

Gyors és pontos kiszolgálás!

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint

férfiszabó-műhelyét,

melyben ugy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkát, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

VEREBÉLY GÉZA

női- és uri-divat áruháza
Nyitrán, Vármegye-u. 16.

Szives figyelmébe ajánlja az igen t. vásárló közönségnek a szokásos **KARÁCSONYI NAGY VÁSÁRT.**

Eladásra kerülnek ez alkalommal a raktáron fenmaradt árú **mélyen leszállított rendkívüli olcsó árban** u. m. Tennis flanel és Zefir-Battist **20** és **30** fill. Barehetek **44** fill. Battist **40** fill. Gyapju-Delaine **70** fill. Voil **36, 48, 52** fill. Az összes maradékok **50%-kal leszállítva.** Számos honi gyártmányú, ajándéknak alkalmas cikk. — Szörme gallérok. — Férfi kalap és nyakkendő különlegességek. — Asztalneműek és vászonárúk megbízható minőségben. — **Szigoruan szabott árak!** — **Blusok nagy választékban!**

Egy kitűnő 12 × 16
fényképező készülék,

mely új korában 130 korona volt, 70 koronáért

eladó.

Címe megtudható lapunk kiadóhatalában.

GUTTMANN SÁMUEL
kész férfi-, nő- és gyermekruha-raktár
Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.

Karácsonyi és
ujjevi occasió!!
A túlhalmozott téli árúraktár és az idény előrehaladottsága miatt a mai naptól kezdve folyó évi december hó 31-ig az előírt szabott árakból **10%** engedményt nyújtok és minden hitelképes egyének havi vagy heti törlesztésre és minden árfelemelés nélkül. Kérem a t. vevőközönséget, saját érdekében, mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, dűsan felszerelt árúraktáromat megtekinteni sziveskedjen.

GUTTMANN SÁMUEL
kész férfi-, nő- és gyermekruha-raktár
Nyitra, Tóth Vilmos utca 10.

Alulírott a t. e. gazdaközönség, ipar és építkezési vállalkozók, lakatosok, kovácsok, kerék- és kocsigyártók, kocsifényező, bognárok, kádárok, festők, háztulajdonosok és magánzók figyelmét felhívja a **Nyitrán** évek óta fennálló s jól berendezett

nagy vas-, festék- és olaj-árú valamint
mindennemű építési anyagok kereskedésére.

Répvillák, trágyavillák, vakarók, ekevas-árú, rúdvas, tengelyek, ökörpatkók, mindenféle vasárú, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolier-lemez, szárító falli asphalt, stukatornád, angol kocsi-lakk, Weihrauch-féle padló-lakk, olaj-, por- és kocsi-festékek különféle színekben, Cylinder- és gép-olaj, vaselin, patkózsir, Carbolineum és minden egyéb háziékek nagy mennyiségben raktáron tartatik. —

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Tessék a
címre
figyelni!!

Tisztelettel

Linkenberg József

vas-, festék-, olaj- és építkezési
anyagok kereskedése

Nyitrán, Párutca 22. szám.

Hímző-munkákra kiválóan alkalmas

Pfaff-varrógépeit

ajánlja **SZLÁVIK KONSTANTIN**
Nyitra, Plébánia-utca 4. szám.

A Pfaff-varrógépek — eltérőleg egyéb gyártmányoktól — **acél alkatrészekből** állanak az utolsó esavarrig. Erős anyagok feldolgozására, mint **ipari gépek** első helyen állanak. Tartósságuknál fogva hosszú időre szóló írásbeli jótállást biztosítok.

Javításokat
elfogadok.
Árjegyzék ingyen.

Kiváló tisztelettel
Szlávik Konstantin,
mechanikus, optikus. 5-10

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kálintót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76%
kénsavas káli tartalommal, *** ** *

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket,** azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.